

Sprawozdanie roczne

Fundacji Świętego Józefa

Konferencji Episkopatu Polski

za rok 2021

I. Kwestie formalne

Dane teleadresowe Fundacji Świętego Józefa: tel. 506 687 612, e-mail: kontakt@fsj.org.pl
Telefon czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00–17.00.

Uchwałą 14/388/2021 Konferencji Episkopatu Polski z dnia 11 marca 2021 r. biskupi przyjęli treść *Deklaracji Konferencji Episkopatu Polski i Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich w Polsce w sprawie współpracy w ramach Fundacji Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski*. W efekcie podpisanej deklaracji jurysdykcje zakonne przyjmują takie same zobowiązania i otrzymują takie same uprawnienia jak diecezje wspierające Fundację. Jednocześnie KWPZM oddelegowała swojego członka do Zarządu Fundacji.

Uchwałą nr 15/385/2021 Konferencji Episkopatu Polski z dnia 11 marca 2021 r. zatwierdzono na członka Zarządu ks. dr. Janusza Łuczaka SAC, powołanego na mocy uchwały nr 7/2021 Rady Fundacji Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski. Od 1 kwietnia 2021 r. został on zatrudniony w wymiarze ½ etatu.

Uchwałą nr 25/389/2021 Konferencji Episkopatu Polski z dnia 12 czerwca 2021 r. zatwierdzono na prezesa Zarządu Martę Titaniec, powołaną na mocy uchwały nr 9/2021 Rady Fundacji Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski.

Od 1 kwietnia 2021 r. Zarząd Fundacji Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski działał w trzyosobowym składzie:

- Marta Titaniec, prezes Zarządu;
- ks. Grzegorz Strzelczyk, członek Zarządu;
- ks. Janusz Łuczak SAC, członek Zarządu.

Fundacja jest członkiem platformy prowadzonej przez Pontifical Commission for the Protection of Minors.

II. Rada Fundacji i jej posiedzenia

Przewodniczącym Rady Fundacji jest abp Wojciech Polak, Delegat KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży. Członkami Rady są:

- 1) bp Artur Miziński, sekretarz KEP; wiceprzewodniczący Rady;
- 2) pan Marcin Erenc, prawnik;
- 3) ks. Piotr Majer, prawnik;
- 4) pani Małgorzata Skórzewska-Amberg, prawnik;

- 5) o. Adam Żak SJ, koordynator KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży.

Dnia 15.02.2021 r. rezygnację z członkostwa w Radzie Fundacji złożył Robert Fidura reprezentujący w Radzie osoby pokrzywdzone. Przewodniczący Rady poinformował o jego rezygnacji na posiedzeniu Rady Fundacji w dniu 22 lutego 2021 r.

W okresie sprawozdawczym odbyły się 4 posiedzenia Rady Fundacji.

- 1) .

III. Sposób działania FSJ

Koordynatorzy diecezjalni i zakonni Fundacji Świętego Józefa

W 2021 r. powołano jednego brakującego koordynatora diecezjalnego Fundacji Świętego Józefa – w diecezji radomskiej.

W rezultacie podpisanej *Deklaracji o współpracy Konferencji Episkopatu Polski i Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich w Polsce*, zgromadzenia męskie powołały koordynatorów Fundacji.

Koordynatorzy zwykle pełnią także inne funkcje w diecezjach i zgromadzeniach (np. kanclerz kurii, notariusz kurii, delegat, duszpasterz, kurator, wiceoficjał sądu, wikariusz sądowy, ekonom, wizytator albo dyrektor wydziału duszpasterskiego, katechetycznego, proboszcz, duszpasterz akademicki albo małżeństw, kierownik poradni psychologicznych, kapelan szpitali, wykładowca, rektor, zastępca dyrektora Caritas).

Odbyły się 3 spotkania z koordynatorami FSJ:

- 1) 20 maja 2021 r. w trybie zdalnym odbyło się spotkanie koordynatorów diecezjalnych z Zarządem FSJ. Celem było m.in. wypracowanie i akceptacja zadań koordynatora diecezjalnego FSJ;
- 2) 9 czerwca 2021 r. w trybie zdalnym odbyło się spotkanie koordynatorów zakonnych. Celem było przedstawienie działań FSJ oraz wypracowanie i akceptacja zadań koordynatora zakonnego FSJ;
- 3) W dniach 25-26 października 2021 r. w Gnieźnie odbyły się dwudniowe warsztaty dla koordynatorów diecezjalnych i zakonnych FSJ. Celem było stworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń i do rozmowy o wyzwaniach związanych z rolą koordynatora oraz omówienie Regulaminu Grantowego na 2022 r.

Liczba koordynatorów diecezjalnych: 49 osób.

Liczba koordynatorów zakonnych: 24 osoby.

Fundacja współpracuje z koordynatorami FSJ w celu pozyskania informacji o dotychczas udzielanej pomocy przez diecezję/zakon, gdy osoba pokrzywdzona zgłasza się do Fundacji z prośbą o pomoc. Potwierdzany jest status pokrzywdzonego i ustalane formy dotąd udzielonej pomocy. Koordynatorzy FSJ są osobami do kontaktu we wszystkich sprawach osób pokrzywdzonych zgłaszających się najpierw do Fundacji.

Fundacja wspiera koordynatorów FSJ oraz inne osoby z diecezji czy w zakonie w składaniu wniosków na budowanie systemu pomocy, doszkaltanie indywidualne oraz pomoc dla osób pokrzywdzonych.

IV. Projekty i działania własne FSJ

Wszystkie przedstawione poniżej działania własne Fundacji były realizowane we współpracy z Biurem Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży.

Rok 2021 był dla Fundacji Świętego Józefa KEP pierwszym rokiem funkcjonowania w oparciu o Regulamin Grantowy. Określa on ścieżki oraz sposoby udzielania pomocy oferowanej czy to poprzez wsparcie bezpośrednie indywidualnych osób, czy też poprzez wsparcie podmiotów i instytucji, które pomagają skrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym.

Od 8 grudnia 2020 r. działa strona internetowa www.zgloskrzywde.pl – stworzona i obsługiwana w ramach działań Fundacji Świętego Józefa KEP. Strona zawiera informacje pomocne osobom, które zostały skrzywdzone w sferze seksualnej w dzieciństwie lub młodości albo mają wiedzę o krzywdzie czy zaniedbaniu w wyjaśnianiu sprawy w Kościele.

Na stronie dostępny jest telefon oraz e-mail (tel. 571 805 535, e-mail: zgloskrzywde@fsj.org.pl) dla osób, które próbowały zgłosić krzywdę w Kościele, ale napotkały trudności lub mają uwagi do kościelnego systemu zgłoszenia i pomocy pokrzywdzonym. W 2021 r. przyszło 295 e-maili w ramach prowadzonej korespondencji.

Pierwszą i najważniejszą funkcją telefonu „Zgłoś krzywdę” jest wystuchanie i okazanie zrozumienia bez oceniania. W 2021 r. na numer 571 805 535 zadzwoniły 34 osoby, w ramach 491 godzin dyżuru, odbywającego się przez większą część roku przez 3 dni w tygodniu. Liczba odebranych telefonów to 166. Wiele osób dzwoniło wielokrotnie.

Wszystkie osoby, które zgłosiły się przez telefon mogą dowiedzieć się o warunkach oferowanej przez Fundację pomocy, a dzięki programowi grantowemu mogą z niej skorzystać. Od samego początku telefon jest dla niektórych rodzajem telefonu zaufania. Zdecydowanie częściej pełni rolę telefonu wsparcia niż interwencyjnego. Pojawiają się sprawy dotyczące różnych nadużyć w Kościele, które nie leżą w kompetencjach Fundacji. Zdarzało się, że osoby dzwoniące miały świadomość, że ich sprawa nie wchodzi w zakres działań Fundacji, jednak chciały po prostu o niej opowiedzieć, z bezsilnością stwierdzając, że nie wiedzą, gdzie mają się zwrócić.

Osoby dzwoniące potrzebowały wystuchania (część jednorazowego, część – co jakiś czas). Ponadto oczekiwały zrozumienia i wsparcia, towarzyszenia, finansowania m.in. terapii osobistej, terapii członka rodziny czy finansowania terapii bez zgody na zgłoszenie sprawy. Oczekiwały także pomocy psychiatrycznej, leków, edukacji. Prosiły o pomoc przy zgłoszeniu spraw do kurii, o finansowanie pomocy prawnej, o interwencję u biskupa w sprawie zachowania proboszcza w stosunku do rodziców osoby pokrzywdzonej; o towarzyszenie w trudnych sytuacjach osobistych, wreszcie o pośredniczenie Fundacji w opłaceniu terapii przez zakon.

10 lutego 2021 r. Fundacja, we współpracy z Biurem Delegata KEP i ze środowiskiem duszpasterzy osób skrzywdzonych, uruchomiła stronę www.wspolnotazezranionymi.pl dla osób wspierających pokrzywdzonych i im towarzyszących.

Opracowanie „ABC dobrych praktyk” dotyczące stron diecezjalnych, przekazane w formie pliku pdf rzecznikom diecezjalnym i zakonnym.

Fundacja Świętego Józefa KEP, we współpracy z Krajowym Ośrodkiem Duszpasterstwa Rodzin przy Konferencji Episkopatu Polski, rozpoczęła realizację 3-letniego projektu „Wsparcie diecezjalnych Wydziałów Duszpasterstwa Rodzin w zakresie prewencji wykorzystania seksualnego”. Projekt został zaprezentowany podczas spotkania Diecezjalnych Duszpasterzy Rodzin oraz Diecezjalnych Doradców Życia Rodzinnego, które odbyło się 18 maja 2021 r. w Porszewicach. Celem tego projektu jest podwyższenie kwalifikacji osób pracujących w poradniach diecezjalnych i dotarcie dzięki nim do osób skrzywdzonych poza Kościołem. W ten sposób ludzie Kościoła wyjdą z pomocą do grupy, która dzisiaj nie otrzymuje żadnego wsparcia od struktur państwowych.

W ramach projektu Fundacja opłaca 2 osobom z poszczególnych diecezji: studia podyplomowe z profilaktyki przemocy seksualnej wobec dzieci i młodzieży prowadzonych na Akademii Ignatianum w Krakowie (Centrum Ochrony Dziecka) dla jednej osoby z diecezjalnego duszpasterstwa rodzin oraz specjalistyczne studia z dziedziny seksuologii lub psychotraumatologii dla jednej osoby zaangażowanej w działania duszpasterstwa rodzin w danej diecezji. W roku 2021 r. z obu ścieżek edukacyjnych skorzystało 14 osób: 7 osób na studiach na COD oraz 7 osób na studiach specjalistycznych. Docelowo program powinien objąć wszystkie diecezje w ciągu trzech lat. Projekt objęty jest patronatem Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży oraz Przewodniczącego Rady ds. Rodziny.

Fundacja Świętego Józefa KEP zamówiła opracowanie i sfinansowała publikację „Spowiednik wobec dramatu wykorzystania seksualnego. Poradnik”, będącą praktyczną pomocą duszpasterską dla księży, którzy w konfesjonale mogą spotkać się zarówno z pokrzywdzonymi wykorzystaniem seksualnym, jak i ze świadkami oraz sprawcami tego przestępstwa. Publikacja została przekazana wszystkim biskupom 26 sierpnia 2021 r. podczas posiedzenia KEP, jak również została rozestana do wszystkich diecezji w celu przekazania jednego bezpłatnego egzemplarza do każdej parafii oraz wszystkie męskie domy zakonne (za pośrednictwem Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich). Ponadto poradnik otrzymały bezpłatnie też te diecezje, które zamówiły go dla wszystkich księży i zgromadzenia, które zgłosiły zapotrzebowanie na dodatkowe egzemplarze.

Fundacja Świętego Józefa KEP współfinansowała międzynarodową konferencję Kościoła w Europie Środkowo-Wschodniej „Nasza wspólna misja – ochrona dzieci Bożych”, zorganizowaną przez Papieską Komisję ds. Ochrony Małoletnich i Konferencję Episkopatu Polski. Wzięli w niej udział przedstawiciele Episkopatów i osób pracujących w obszarze ochrony dzieci i młodzieży w 20 krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Celem tej konferencji było zgromadzenie przedstawicieli Kościoła i profesjonalistów ochrony w lokalnym kontekście Europy Środkowej i Wschodniej, aby promować większą świadomość wpływu wykorzystywania seksualnego na dzieci i zależnych dorosłych, aby dzielić się wiedzą i zasobami z tymi, którzy chcą ulepszyć politykę i struktury zapobiegania wykorzystaniu w ich lokalnych uwarunkowaniach.

Fundacja Świętego Józefa KEP zaangażowała się w działanie zespołu prawników pracujących nad aktualizacją *Wytycznych dotyczących wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią*

poniżej osiemnastego roku życia. Zespół ten, koordynowany przez członka Zarządu Fundacji, przygotowuje nową wersję regulacji prawnych na poziomie Kościoła lokalnego w Polsce, z uwzględnieniem wprowadzonych w ostatnim czasie zmian w prawie kościelnym, jak również roli osób powołanych w każdej diecezji czy zakonie dla ochrony małoletnich, takich jak duszpasterz osób pokrzywdzonych czy kurator duchownych.

Od 1 grudnia 2021 r. w porozumieniu z Konsultą Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych, Fundacja Świętego Józefa KEP uruchomiła dwa projekty: siostry towarzyszące zranionym oraz telefon zaufania dla sióstr.

Pierwszy projekt, z czynnym uczestnictwem sióstr zakonnych, odpowiada na potrzebę włączenia kobiet do budowanego przez Kościół w Polsce systemu pomocy osobom skrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym w Kościele. Osobom skrzywdzonym daje możliwość bycia wysłuchanym przez kobiety oraz wyjścia naprzeciw tym, którzy potrzebują duchowego wsparcia oraz towarzyszenia na drodze zdrowienia, niezależnie od etapu przeżywania krzywdy i jej skutków.

Dane 11 sióstr z 10 zgromadzeń żeńskich uczestniczących w projekcie dostępne na stronach:

- wspolnotazezranionymi.pl
- zglokrzywde.pl
- ochrona.episkopat.pl

Drugi projekt, prowadzony przez siostry zakonne i skierowany bezpośrednio do współsióstr, to telefon „Siostry dla Sióstr” (SdS). Jest on telefonem zaufania skierowanym do obecnych i byłych sióstr zakonnych, które albo same potrzebują pomocy z powodu doznanej krzywdy wykorzystania seksualnego czy innej formy przemocy albo w środowisku, w którym pracują, spotkały osobę, która doświadczyła tego typu zranienia. Telefon (nr 798 009 615) działa raz w tygodniu – w środy, w godzinach 19.00–21.00. Przy telefonie dyżuruje na zmianę siedem sióstr. W grudniu 2021 r. Odebrano 13 telefonów.

Spotkania

- spotkanie online dot. działania Biura Delegata i Fundacji z rzecznikami diecezjalnymi (8.03.2021) oraz z rzecznikami zakonnymi (15.04.2021) organizowane przez Biuro Prasowe Konferencji Episkopatu Polski z udziałem m.in. przedstawicieli Fundacji Świętego Józefa.
- 12 marca 2021 r. Zarząd Fundacji Świętego Józefa KEP spotkał się z przedstawicielami Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15. Celem spotkania było zaprezentowanie działań Fundacji.
- 26 marca 2021 r. odbyło się spotkanie Pre-Rady przy Delegacie KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży. Jako przedstawicielka Fundacji udział wzięła Prezes Zarządu, która przedstawiła działania FSJ.
- 9 kwietnia 2021 r. Prezes Zarządu oraz Kierownik Biura Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży spotkali się z abp. Tadeuszem Wojdą SAC w celu uruchomienia punktu konsultacyjnego w Gdańsku.

- 11 maja 2021 r. przedstawiciele Fundacji oraz Biura Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży spotkali się z biskupem Damianem Brylem w celu przedyskutowania działań w diecezji kaliskiej, które może sfinansować Fundacja.
- 29 listopada 2021 r. odbyło się posiedzenie Rady przy Delegacie KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży. Udział wzięła jako przedstawicielka Fundacji, Prezes Zarządu, która przedstawiła działania FSJ.

Szkolenia

- Fundacja Świętego Józefa KEP od stycznia do lutego 2021 r. sfinansowała dla przedstawicielek Konferencji Wyższych Przełożonych Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych w Polsce cykl 5 szkoleń online, w wymiarze około 3 godzin każdy. Tematy szkoleń: a) zaburzenia preferencji seksualnych – pedofilia, b) aspekty prawne, c) odpowiedź Kościoła na problem wykorzystania seksualnego, d) rola komunikacji w sytuacji kryzysowej. Celem szkolenia była realizacja programu edukacyjnego dającego ogólną, panoramiczną wiedzę dotyczącą problematyki wykorzystania seksualnego osób małoletnich w Kościele i odniesienia jej do środowiska żeńskich zgromadzeń zakonnych.
- Fundacja Świętego Józefa KEP sfinansowała szkolenia online w dniach 24-26 maja 2021 r. dla oficjłów, pracowników sądów kościelnych oraz osób zaangażowanych w prowadzenie procesów dotyczących wykorzystania seksualnego małoletnich.
- Fundacja Świętego Józefa KEP zorganizowała i sfinansowała webinar dla rzeczników i pracowników biur prasowych instytucji kościelnych oraz dziennikarzy mediów katolickich na temat „Jak mówić o problemie wykorzystywania seksualnego dzieci?”. Webinar, który się odbył 8 czerwca 2021 r., prowadziły ekspertki z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.
- We współpracy z Centrum Edukacyjno-Formacyjnym w Gnieźnie oraz Biurem Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży Fundacja przeprowadziła 4 serie szkoleń dla Zgromadzenia Franciszkanek Misjonarek Maryi (29 czerwca, 20 sierpnia, 20 listopada, 4 grudnia) nt. problematyki wykorzystania seksualnego osób małoletnich oraz odpowiedzi Kościoła.
- 29 września 2021 r. Fundacja Świętego Józefa KEP zorganizowała i sfinansowała warsztaty psychologiczne dla osób pracujących w obszarze pomocy osobom wykorzystanym seksualnie w Warszawie, w strukturach obu diecezji, Biura Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży, Inicjatywy Zranieni w Kościele oraz Fundacji Świętego Józefa KEP. Celem warsztatów było m.in. pogłębienie świadomości/edukacja w zakresie sytuacji emocjonalnej osób, które doświadczyły przemocy; dynamika ich postaw, rozpoznawanie potrzeb osoby, która prosi o pomoc.
- 20 października 2021 r. Fundacja Świętego Józefa KEP zorganizowała i sfinansowała szkolenie dla sióstr zakonnych zaangażowanych w projekty ze zgromadzeniami żeńskimi (siostry towarzyszące zranionym, telefon zaufania „Siostry dla sióstr”).

Wystąpienia

- 13 stycznia odbyła się sesja KAI przygotowana we współpracy z Biurem Delegata KEP pt. „Budowa w Kościele w Polsce systemu przeciwdziałania wykorzystywaniu

seksualnemu małoletnich”, podczas której Prezes Zarządu prezentowała działania Fundacji.

- 24 marca 2021 r. odbyło się spotkanie Prezes Zarządu Fundacji Świętego Józefa KEP oraz Biura Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży z klerykami Warszawskiego Metropolitalnego Seminarium. Celem było przedstawienie odpowiedzi Kościoła na problem wykorzystania seksualnego.
- 23 kwietnia 2021 r. odbyło się spotkanie online Prezes Zarządu Fundacji Świętego Józefa KEP oraz Biura Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży z Bractwem św. Pawła nt. przedstawienia odpowiedzi Kościoła na problem wykorzystania seksualnego.
- 18 maja 2021 r. przedstawiciele Fundacji Świętego Józefa KEP przedstawili jej działalność na dorocznym spotkaniu Diecezjalnych Duszpasterzy Rodzin oraz Diecezjalnych Doradców Życia Rodzinnego podczas Sesji Wiosennej Duszpasterstwa Rodzin.
- W dniach 30-31 sierpnia 2021 r. na zaproszenie metropolity lubelskiego abp. Stanisława Budzika, Prezes Zarządu miała wystąpienie nt. działalności Fundacji Świętego Józefa KEP w ramach duszpasterskich wykładów akademickich.
- Ksiądz Grzegorz Strzelczyk, członek Zarządu, miał wystąpienie pt. *Diffidenza. Note sulla dimensione teologica delle conseguenze degli abusi sessuali sui minori* w trakcie międzynarodowej konferencji Kościoła w Europie Środkowo-Wschodniej „Nasza wspólna misja – ochrona dzieci bożych”, która odbyła się w dniach 19-22 września 2021 r. w Warszawie.
- 11 października 2021 r. wystąpienie nt. działań Kościoła w obszarze ochrony dzieci i młodzieży Prezes Zarządu oraz Kierownika Biura Delegata KEP w Klubie Tygodnika Powszechnego w Rzeszowie.
- 13 października 2021 r. wystąpienie Prezes Zarządu pt. „Wykorzystanie seksualne – propozycje współpracy FSJ ze zgromadzeniami żeńskimi w obszarze pomocy osobom wykorzystanym seksualnie” na 143. Zebraniu Plenarnym Konferencji Wyższych Przełożonych Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych w Polsce.
- 24 października 2021 r. udział Prezes Zarządu w modlitwie i spotkaniu w Krakowie na zaproszenie grupy Anastasis w Sanktuarium św. Jana Pawła II.
- 30 października 2021 r. udział Prezes Zarządu w debacie „Miłosierdzie – współczucie – pomoc” w ramach programu „Ekumeniczny Lublin 2021”, gdzie przedstawiła działania Kościoła katolickiego w obszarze pomocy pokrzywdzonym.

V. Projekty zewnętrzne finansowane przez Fundację

SYSTEM FINANSOWANIA

Sposób finansowania projektów zewnętrznych określa Regulamin Grantowy na rok 2021:

- oferent składał wniosek na formularzu wniosku oraz załączonego budżetu;
- wniosek i budżet były oceniane merytorycznie przez dwie osoby: jednego członka Zarządu Fundacji oraz jedną osobę z Biura Delegata KEP;
- po uzyskaniu pozytywnej opinii sporządzano umowę, na podstawie której następowała wypłata środków beneficjentowi. Umowa zawierała cel przeznaczenia środków, kwotę, sposób rozliczenia oraz termin realizacji umowy;
- po zakończonej realizacji beneficjent rozliczał się z przyznanych środków na formularzu rozliczeniowym.

WSPARTE PODMIOTY

Fundacja wspierała w 2021 r. następujące podmioty:

- Centrum Ochrony Dziecka (2 granty),
- Inicjatywę Zranieni w Kościele (2 granty),
- 17 diecezji (29 grantów),
- 1 zgromadzenie męskie (1 grant),
- 1 zgromadzenie żeńskie (1 grant),
- 4 osoby indywidualne (dziennikarz, socjolog, 2 wykładowców) (3 granty).

W 2021 r. zostało udzielonych 38 grantów dla podmiotów zewnętrznych, w tym:

- 13 grantów dotyczyło podnoszenia kwalifikacji i rozwoju profesjonalnego osób pracujących z osobami pokrzywdzonymi,
- 10 grantów dotyczyło prewencji,
- 9 grantów dotyczyło pomocy bezpośredniej (sfinansowania terapii, pomocy medycznej oraz edukacji osobom pokrzywdzonym) realizowanym przez diecezje i zakony męskie,
- 5 grantów dotyczyło finansowania punktu konsultacyjnego, grupy wsparcia, interwencji kryzysowej, funkcjonowania COD, superwizji,
- 1 grant dotyczył projektu naukowego i wydania dwóch publikacji, które rozpoczęły serię wydawniczą „Ochrona Małoletnich i Bezbronnych”.

A Finansowanie pomocy bezpośredniej osobom pokrzywdzonym

Fundacja w 2021 r. opłacała 25 osobom bezpośrednio pomoc terapeutyczną, pomoc medyczną (leki), konsultacje psychiatryczne, pomoc edukacyjną oraz pomoc prawną.

Z Fundacją kontaktowało się więcej osób pokrzywdzonych w sprawie pomocy w przygotowaniu dokumentów, wsparcia w kontaktach z diecezjami albo zakonami, towarzyszenia w zgłoszeniu spraw.

Osoby pokrzywdzone pochodziły z diecezji oraz z zakonów męskich. Były wśród nich także osoby skrzywdzone przez egzorcystów.

Powody udzielania pomocy bezpośredniej osobom pokrzywdzonym:

- kwestie prawno-administracyjne związane z podziałem diecezji;
- przedłużająca się terapia i dotychczasowe wsparcie diecezji w tym zakresie;
- brak kontaktu z diecezją odnośnie decyzji finansowania;
- diecezja nie zna poszkodowanego;
- odmowa przez osobę poszkodowaną wsparcia przez diecezję.

B Dofinansowanie rozwoju obszaru profesjonalnego osób pracujących z osobami pokrzywdzonymi

15 osób w ramach 13 grantów skorzystało z formy wsparcia na podnoszenie kwalifikacji (specjalistyczne studia).

C Dofinansowanie systemu pomocy osobom pokrzywdzonym w terenie

Punkt Konsultacyjny dla osób zranionych w Kościele w Poznaniu, Gnieźnie i Kaliszu

Po roku funkcjonowania *Punktu Konsultacyjnego* w Poznaniu (www.regionalnypunkt.pl), wychodząc naprzeciw osobom potrzebującym i zainteresowanym, osoby zaangażowane w tworzenie Punktu zdecydowały się na podjęcie dyżurów również w Gnieźnie i Kaliszu.

W 2021 r. dyżur stacjonarny i telefoniczny w Poznaniu (693 700 645) odbywał się w każdą środę w godzinach 17.00–19.00, a od 1 grudnia 2021 r. – w każdą pierwszą środę miesiąca – również w Gnieźnie (663 500 192) i Kaliszu (663 500 199).

Punkt konsultacyjny tworzą odpowiednio przeszkolone osoby świeckie, a dedykowany jest dla terenu zachodniej i północno-zachodniej Polski. Jest on miejscem pierwszego kontaktu osób skrzywdzonych z przedstawicielami Kościoła, którzy pragną im pomóc, dając zrozumienie i wsparcie oraz proponując fachową pomoc i towarzyszenie. Odbyły się 53 dyżury. Dyżurowało 7 konsultantów. W 12 przypadkach kontakt dotyczył wykorzystania seksualnego.

Grupy wsparcia dla osób skrzywdzonych

Fundacja finansuje dwie grupy wsparcia dla osób zranionych przemocą seksualną w Kościele prowadzone w Warszawie <https://zranieni.info>, oraz w Krakowie www.kuuzdrowieniu.pl.

Inicjatywa „Zranieni w Kościele” prowadziła w Warszawie comiesięczne, trzygodzinne spotkania dla kobiet dotkniętych wykorzystaniem seksualnym w Kościele. Spotkania były prowadzone przez profesjonalnych terapeutów i stanowiły formę wsparcia psychologicznego i emocjonalnego. Z tej formy pomocy skorzystało do tej pory 12 kobiet z różnych części Polski.

Fundacja Towarzystwa Rodzinie z Krakowa w okresie od listopada 2020 r. do grudnia 2021 r. realizowała program „Ku uzdrowieniu grupa wsparcia dla osób zranionych wykorzystaniem seksualnym w Kościele”. Do programu zostało przyjętych 16 osób, w tym 9 kobiet i 7 mężczyzn. Grupy prowadzone były przez trzech specjalistów z wykształceniem psychologa, psychiatry-psychoterapeuty, psychologa-psychoterapeuty. W programie zostało przeprowadzonych 18 spotkań grupowych.

Interwencja kryzysowa po raporcie komisji dominikańskiej

Fundacja sfinansowała organizację dodatkowych dyżurów telefonu wsparcia Inicjatywy „Zranieni w Kościele” w ramach specjalnego programu interwencji kryzysowej.

Inicjatywa „Zranieni w Kościele”, licząc się z możliwymi emocjonalnymi i duchowymi skutkami ogłoszenia raportu komisji dominikańskiej, zorganizowała dodatkowe dyżury telefonu wsparcia w ramach programu interwencji kryzysowej. Trwały one przez 12 dni, od 15 do 26 września 2021 r. Pięć psychotherapeutów w ciągu ponad 36 godzin odebrało 27 telefonów od 26 osób.

D Prewencja

W ramach 1 grantu Centrum Ochrony Dziecka rozpoczęło realizację projektu „Budowanie systemu prewencji wykorzystania seksualnego w szkołach katolickich”. Celem jest opracowanie,

przygotowanie wytycznych dla dyrektorów, nauczycieli, pracowników szkół katolickich mających na względzie kształtowanie zasad prewencji wykorzystania seksualnego dzieci i młodzieży oraz ich ochronę przed różnymi formami przemocy, w tym wykorzystaniem seksualnym (do wydania w pliku PDF oraz w formie broszury).

W ramach 9 innych grantów realizowane były szkolenia prewencyjne dla seminarzystów, neoprezbiterów, księży w wieku od około 40 roku życia wżwyz, katechetów, terapeutów, nauczycieli ze szkół katolickich, osób zaangażowanych w kwestię pomocy osobom wykorzystanym seksualnie w Kościele (delegaci, duszpasterze, kuratorzy, psycholodzy, osoby odpowiedzialne za prewencję: księża, siostry zakonne, osoby świeckie).

E Wsparcie badań naukowych z zakresu ochrony dzieci i młodzieży w Kościele

Fundacja sfinansowała wydanie dwóch pierwszych tomów publikacji „Wykorzystanie seksualne osób małoletnich. Ujęcie dyscyplinarne – część I i część II”, które rozpoczęły serię wydawniczą „Ochrona Małoletnich i Bezbronnych” wydawaną przez profesorów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

VI. Promocja

- 1) Fundacja informuje o swoich działaniach na własnej stronie internetowej www.fsj.org.pl.
- 2) Fundacja prowadzi stronę na Facebooku <https://www.facebook.com/FundacjaJozefa>.
- 3) Członkowie Zarządu przez cały rok udzielili wielu wywiadów do prasy, radia i telewizji w celu promocji Fundacji i jej działań.
- 4) reklama w tygodnikach katolickich – Fundacja Świętego Józefa KEP i Biuro Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży zwróciły się z prośbą o udostępnienie przestrzeni reklamowej na umieszczenie informacji nt. realizowanych wspólnie dwóch projektów pomocy dla osób pokrzywdzonych: zgloskrzywde.pl i wspolnotazezranionymi.pl. Na propozycję odpowiedziały pozytywnie: Gość Niedzielny, Przewodnik Katolicki, Tygodnik Idziemy, Tygodnik Powszechny. Współpracy odmówiły redakcje Tygodnika Niedziela oraz Naszego Dziennika.
- 5) Członkowie zarządu wystali list do biskupów i wyższych przełożonych zakonnych oraz księży i zakonników, dziękując za wpłaty oraz prezentując najważniejsze działania Fundacji.
- 6) Formą promocji działań Fundacji były liczne wystąpienia dla różnych gremiów opisane w części „Projekty i działania własne Fundacji”.

Publikacje

- Wywiad z Martą Titaniec w książce *Zranieni. Rozmowy o wykorzystywaniu seksualnym w Kościele*, Justyna Kaczmarczyk, WAM, Kraków 2021.
- Wywiad z Martą Titaniec w książce *To my wychowamy Kościół*, Magdalena Kędzierska-Zaporowska, eSPe, Kraków 2021.
- Grzegorz Strzelczyk, *Eklezjologiczne uwarunkowania sprzyjające nieadekwatnej reakcji na wykorzystywanie seksualne małoletnich w Kościele. Wybrane zagadnienia*, w:

Wykorzystywanie seksualne osób małoletnich. Ujęcie interdyscyplinarne, Część 2,
M. Cholewa, P. Studnicki (red.), Wydawnictwo Scriptum, Kraków 2021.

VI. Kwestie finansowe

Wszystkie 44 diecezje wpłaciły środki za 2021 r. na konto fundacyjne (część w ratach); wpłynęło w sumie 3 063 784,26 zł. Zakony męskie do dnia 31 stycznia 2022 r. wpłaciły 657 800 zł za rok 2021.

Fundacja na projekty zewnętrzne oraz działania własne wydała 1 300 730,34 zł, na koszty administracyjne 287 320,16 zł. Koszty administracyjne w stosunku do przychodów wynoszą 7 %.